

[Krag.]

Embedsmand, som kommer her fra Byen fra en 5 Værelser Lejlighed — en Lejlighed, som har passet til hans hidtidige Indtægtsforhold, der nogenlunde svarer til Amtmandens —, hvad skal han gøre, naar han pludselig faar stukket en 14—20 Værelser ud, hvoraf maaske de 7 er Sale, som han er ganske ude af Stand til at møblere, saaledes at de bliver hyggelige for Mennesker at opholde sig i? Og saa ser man ved Siden af i Almindelighed et lille Udhus, hvor Amtmandskontorerne befinder sig, og oppe paa Loftet eller saadan et eller andet fjernt Sted finder man Amtsarkivet. Med de økonomiske Vilkaar, man byder Amtmændene, og som — naar jeg tænker paa den Stilling, de paagældende indtager i et stort Landomraade, og de Forpligtelser, der i mange Henseender paahviler dem — er alt for ringe, synes jeg, at hvor man i Fremtiden skal tilvejebringe Amtsgaarde, skal man indrette dem paa en i Forhold til Embedets Økonomi mere rimelig, og jeg kan ogsaa godt sige mere beskedne Maade, end Tilfældet i gamle Tider har været.

Naar jeg nu ser, at der til Tilvejebringelse af en Bolig til Amtmanden og til Kontorlokaler skal anvendes ca. 416 000 Kr., maa jeg ærligt sige, at saa forbavses jeg. Jeg synes, det er helt forbløffende, at det virkelig skulde være nødvendigt. Naar jeg ser videre ned i Spalterne, ser jeg nok, at Pengene kan skaffes. Jeg udrer mig ikke over, at Aarhus Kommune vil yde Tilskud. Det er jo noget af en honnet Ambition. De har Amtskontorer i Aarhus, men de vil ogsaa have en Amtmand; det hører sig til for Jyllands Hovedstad — det er der maaske ikke noget at sige til —, at denne høje Embedsmand gerne skal findes i Rækkerne i den paagældende By. Og saa siger man: Vi giver Grunden, og vi giver 100 000 Kr., men saa skal det ogsaa ske i en Hurtighed, saa skal det ogsaa paabegyndes i en Fart, til 1. Oktober 1941 skal Arbejdet være paabegyndt, ellers vil vi ikke. Ja, ja, saa sagte, tag den nu med Ro! Det synes jeg, der er al mulig Grund til. For er det af saa stor Betydning at faa en ny Amtmand i Aarhus, saa kan dog ikke Betydningen af, om det bliver inden den 1. Oktober eller derefter, stilles op i Forhold dertil.

Og saa ser jeg nok, at der er mange andre Penge til Raadighed. Der er Kapitaler, som hidrører fra de nedlagte kgl. Borgmesterembeder i Aarhus, i Aalborg og Randers; det er tilsammen 190 000 Kr. Saa er der Værdien af Borgmesterboligerne

i Aarhus og Randers, og de er tilsammen vurderet til Ejendomsskyld til 123 000 Kr. Og saa har Aarhus Amtsraad taget Spenderbøgerne paa; det vil give 75 000 Kr. Naar man tæller alt det sammen, maa man indrømme, at saa er Pengene ved at være der. Det vil altsaa sige, at bortset fra Skatteyderne i Aarhus Amt og Aarhus By, saa skal det ikke falde Skatteyderne til Byrde. Men det er jo alligevel en Misforstaaelse, naar man mener, at hvor der ligger Fonds til Raadighed, der gør det ikke noget, der kan man bare bruge dem, for de er til det samme. Ja, de er til at bruge naturligvis; men om det lige akkurat skal være til dette Formaal — det er muligt, jeg vil ikke paa nogen Maade benægte det, men absolut paa Forhaand givet kan jeg ikke indrømme, at det er.

Jeg synes — og det vil jeg gerne høre den højtærede Ministers Mening om —, at det Beløb der er mere Udtryk for, hvad sandsynligvis en kgl. Bygningsinspektør kan ønske for rigtig at komme til at udfolde sit Talent i den nye store Embedsbolig, end det er Udtryk for, hvad der er rimeligt i Relation til de Vilkaar, hvorunder den paagældende Embedsmand skal bebo en saadan Bygning.

Og saa kommer ogsaa dertil — det er ligeledes et Problem, som har været fremme gennem en Menneskealder, og som jeg ogsaa i sin Tid efter fattig Evne har maattet beskæftige mig med — Problemet om Omlægning af Grænserne mellem de sydøstjyske Amter. Der er ogsaa peget paa det her, og saa siger man, at det fører med sig Løsningen af en hel Række Problemer med Hensyn til Omlægning af Værdier i Amternes og Kommunernes Økonomi i Relation til Amtet. Det erkender jeg, det ved jeg alt sammen god Besked om, det lader sig ikke gøre fra Høns flyver op til Høns flyver ned; men det er til syvende og sidst ogsaa et Problem, som vedrører hele den Sag, der her foreligger.

Nu vil man maaske mene, at alt dette siger jeg for at forhindre, at denne Sag gennemføres. Nej, siger jeg, Hus forbi, det har ikke været Meningen med disse Udtalelser. Det har været min Mening at pege paa, at inden Rigsdagen skrider til Oprettelse af dette Embede, som i og for sig gennem hele den Redegørelse, der er givet i Betænkningen, maa siges at være begrundet, skal Lovgivningsmagten klare sig Konsekvenserne af at gaa til en saadan Foranstaltning. Og naar dette sker, er det meget sandsynligt, at man vil sige, at Tiden er inde, nu skal der skrives til Handling;